

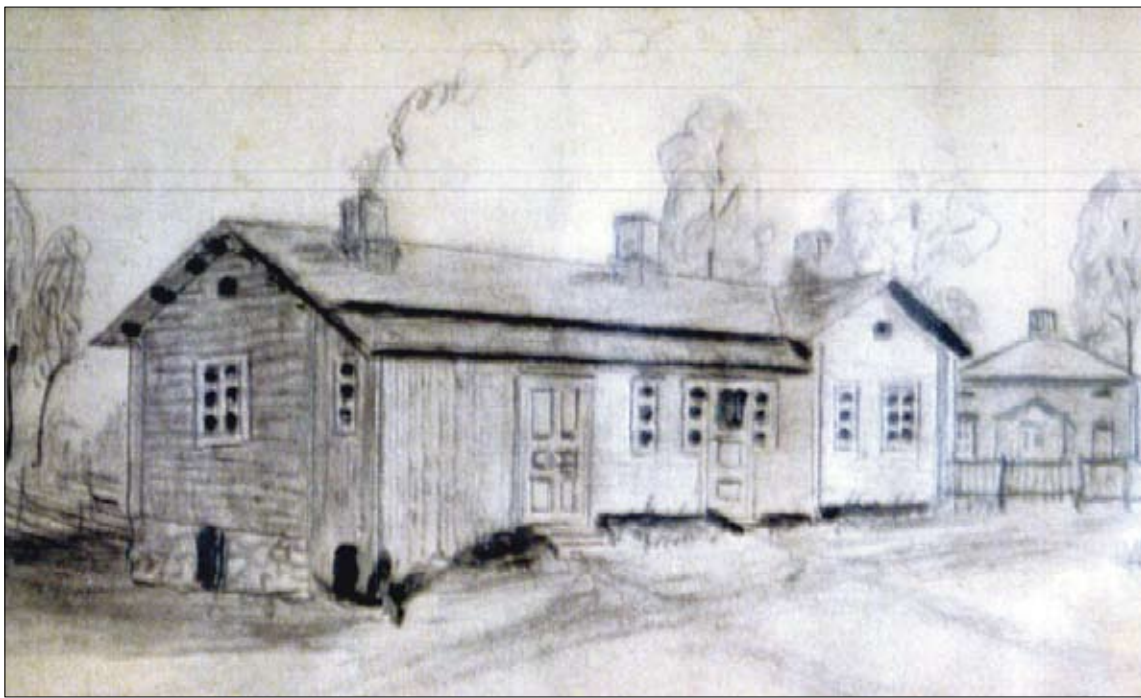
Painojäljennös Akseli Gallen-Kallela (186-1931) Aino-taru, triptyykin keskiosan maalauksesta. Varkauden kaupungin kokoelma.

E. Hietala Vanha kirkko, öljy kankaalle. Varkauden kaupungin kokoelma.

G. von Hueck Kalastajien parkkilaivoja Nizzassa, Barques de pêcheurs à Nice, öljy kankaalle. Varkauden kaupungin kokoelma.

Jalmar Tirkkosen lapsuudenkoti 1889-1908 Leunanmäellä ns. Tehtaan puutarhan talossa.

Jalmar Tirkkonen, isäni

Jalmar Tirkkonen syntyi 7.6.1887 Leppävirralla. Hän kuoli 3.8.1953 Varkaudessa. Nuorena poikana hän oli Pirtinniemen laivatelakalla ns. naakeliopikana, joka juoksutti hehkuvia niittejä pihdeillä niittareille. Hänen isänsä Wille Tirkkonen oli samalla telakalla laivapeltiseppänä.

Isäni oli taitava puunjäljentäjä. Hän työskentelikin laivaveistämön maalareiden kanssa. Tuohon aikaan hyttien seinät ootrattiin tammeksi. Vapaa-aika kului erilaisten harrastusten parissa. Hän kuului Tehtaan voimistelu- ja urheiluseuraan sekä Varkauden soittokuntaan. Myöhemmällä iällä hän, kuten vaimonsakin, olivat Varkauden työvänteatterin iltanäyttelijöitä. Isäni maalasi myös kulissit näytelmiin.

Isäni äiti kuoli nuorena. Isäni isän kuoltua neljä sisarusta jäi isäni huollettaviksi. Perheen koti oli vuosina 1899-1908 Leunanmäellä ns. Tehtaan puutarhan talossa.

Isäni läksi Helsinkiin maalariksi v. 1908. Siellä hän pääsi Ateneu-

miin iltaoppilaaksi. Opiskelua kesti pari vuotta. Ruotsiin isäni läksi v. 1910. Hänen kanssaan sinne töihin läksi varkautelainen Abotti Laitinen. Työmatka kesti kaksi vuotta. Laitinen oli ehdottanut, että kaverukset katsoisivat kortilla, kummalle yhdessä hankitut rahavarat jäisivät. Se, joka kilvan voittaisi, lähtisi Amerikkaan. Isäni hävisi, ja Abotti matkasi Amerikkaan. Isäni palasi maalarintöihin Helsinkiin. Vuonna 1914 hän tuli Varkauteen laivaveistämölle mestariksi.

Vapaa-aikanaan hän osallistui monipuolisesti kaikenlaiseen harrastustoimintaan, kuten ennen Varkaudesta lähtöäänkin oli osallistunut. Sisällissodan aikana v. 1918 hänet pidätettiin, kuten niin moni muukin varkautelainen. Hänet vietiin kuulustelta- vaksi silleiseen kirkkoon, joka oli muutettu pidätettyjen säilytys- ja kuulustelupaikaksi. Poliisi Anttila oli tullut kirkkoon katsastamaan pidätettyjä. Hän oli tuntenut isäni, ja todennut, että ei isäni sinne kuulunut. Hän oli ottanut isäni mukaansa ja luvannut hoitaa isäni asiat kuntoon.

Isäni vuokrasi v. 1920 A. Ahlström Osakeyhtiöltä rakennustontin Mikkelintien ja Rajakadun kulmuksesta. Siihen hän rakensi harjakattoisen talon, jossa asuimme seitsemän vuotta. Helsinkiin perustettiin v. 1927 Suomen Autoteollisuus Oy, jossa valmistettiin Sisu –merkkisiä kuorma-autoja sekä korjattiin henkilöautoja. Isäni pyydettiin sinne maalauspuolelle työnjohtajaksi. Elokuussa v. 1928 muutimme Helsinkiin, ja v. 1933 palasimme takaisin Varkauteen. Isäni pyydettiin A. Ahlström Osakeyhtiön Rakennuspuolelle maalimestariksi. Tästä toimestaan hän jäi eläkkeelle v. 1947.

Menin asepalvelukseen v. 1940 Kannakselle. Siellä haavoituin v. 1944, ja asepalvelus loppui silloin syyskuussa. Saimme talostamme v. 1945 yhden liikehuoneen omaan käyttöömme. Perustimme isäni kanssa maalaamon, ja teimme myös maalausurakoita. Vuonna 1950 perustimme Värikaupan. Isäni toimi asiantuntijatukena kuolemaansa saakka. Hän kuoli v. 1953. Maalauksista hän harrasti viime päiviinsä saakka.

Jalmar Tirkkosen 60-vuotiskuvassa.

Ammattienedistämislaitos Helsingissä ilmoitti v. 1947 lehdessä alkavasta puun- ja kivenjäljentämiskurssista. Isäni halusi kurssille. Hän ilmoittautui puhelimitse, ja hänet hyväksyttiin. Oltuaan pari päivää opissa häneltä kysyttiin syytä kurssille hakeutumiseen. Opettaja oli todennut hänet niin taitavaksi, että hän pystyisi toimimaan kurssilla opettajana. Isäni oli mm. v. 1945 ootrannut mahongiksi ns. Canttilan, entisen Cantin talon käytävien ovet. Ne ovat siellä edelleen nähtävinä. Olin tuossa työssä isäni apurina.

Taiteilija Lennart Segerstråle suunnitteli ja maalasi alttarifres-

kon Varkauden kirkkoon vuosina 1953-1954. Tuona aikana taiteilija opasti varkautelaisia taiteenharrastajia ihan 'kädestä pitäen'. Isäni oli innokas opetukseen osallistuja. Kurssilaisten töiden näyttely pidettiin kaupungintalolla. Myös isäni töitä oli näyttelyssä mukana. Arvioijana toimi kurssin pitäjä, taiteilija Segerstråle.

Veli Tirkkonen